

دستورالعمل و راهنمای پرستاری جهت آموزش به بیمار، حین بستری

آنژیوگرافی

همکار محترم پرستاری بیمارستان با توجه به دستورالعمل جامع خودمراقبتی و آموزش بیمار، الزامی است آموزش بیمار حین بستری و ترخیص

آنژیوگرافی طبق این دستورالعمل و حداقل محتوای زیر انجام گیرد.

❖ اقدامات و توصیه‌های قبل از آنژیوگرافی

- ✓ قبل از عمل موهای موضع عمل، باید تراشیده شود. قبل از رفتن به اتاق عمل، زیور آلات، اجسام فلزی، گیره سر، دندان مصنوعی و غیره را خارج کنید.
- ✓ کلیه لباس‌ها (لباس زیر، جوراب و ...) را در آورید و لباس مخصوص اتاق عمل بپوشید. در صورت داشتن آرایش و لاک ناخن آن را پاک کنید.
- ✓ قبل از انتقال به اتاق عمل، مثانه (ادرار) را تخلیه نمایید.
- ✓ در صورت داشتن سابقه بیماری (دیابت، آسم و ...) و سابقه حساسیت (دارویی، غذایی) پرستار و پزشک معالج را در جریان امر قرار دهید.
- ✓ حین عمل کاتتریزم و تزریق ماده حاجب احساس فشار و گرگرفتگی و داغ شدن طبیعی است که با کشیدن چند نفس عمیق این حالت بر طرف خواهد شد.
- ✓ احتمال ایجاد حالت تهوع و استفراغ در زمان تزریق ماده حاجب طبیعی است و لازم است که به پرستار اطلاع دهید تا اقدامات مورد نیاز به عمل آید.
- ✓ در هنگام آنژیوگرافی احساس تپش در قفسه سینه خواهید داشت و باید سرفه کنید یا نفس عمیق بکشید.
- ✓ شما بر روی تخت مخصوص آنژیوگرافی دراز می‌کشید.
- ✓ وسایل بررسی وضعیت قلب و ریه به دست و پاهایتان وصل شده سپس در محل کشاله ران پوشش استریلی روی آن قرار می‌گیرد.
- ✓ آرام‌بخشی به شما داده می‌شود، اما شما همچنان بیدار هستید. پزشک، منطقه‌ای را بر روی کشاله ران یا بازوی شما بی‌حس کرده و یک لوله (کاتتر) را داخل سرخرگ ران وارد و به قلب شما می‌راند. درد این امر بیشتر از درد یک نمونه‌گیری خون ساده نیست.
- ✓ مایع مخصوصی از طریق کاتتر به درون رگ‌ها رانده می‌شود تا سرخرگ‌ها به شکل مطلوبی در عکسبرداری با اشعه ایکس دیده شوند.
- ✓ تصاویر اشعه ایکس متعددی با حرکت مایع در سرخرگ گرفته می‌شود. ممکن است از شما خواسته شود که نفس خود را نگه دارید یا سرفه کنید. نگران نشوید. اینکار جهت خارج شدن سریع‌تر ماده حاجب از رگ کرومر می‌باشد. با بررسی تصاویر اشعه ایکس، پزشک هرگونه مشکل موجود در سرخرگ‌های شما را تشخیص می‌دهد.
- ✓ شما اندکی فشار در هنگام وارد شدن کاتتر (لوله) احساس می‌کنید. با وارد شدن مایع شما بندرت اندکی احساس ناراحتی در قفسه سینه می‌کنید.
- ✓ ممکن است احساس نیاز به ادرار کردن داشته باشید. بندرت احساس تهوع می‌کنید.

❖ اقدامات و توصیه‌های بعد از آنژیوگرافی

- ✓ پس از خروج کاتتر یک پزشک یا پرستار فشار مستقیمی را بر روی محل وارد شدن کاتتر به مدت ۱۵ دقیقه یا بیشتر وارد می‌کند تا مطمئن شود که خونریزی داخلی وجود ندارد.
- ✓ پس از انجام آنژیوگرافی، بیمار به بخش خود یا بخش مراقبت‌های ویژه (CCU) منتقل می‌شود.
- ✓ یک کیسه حاوی شن روی کشاله ران به مدت ۴-۳ ساعت یا حداکثر ۶ ساعت قرار داده می‌شود تا از خونریزی این ناحیه جلوگیری شود.
- ✓ علائم حیاتی شما دقیقاً کنترل می‌شود. (فشار خون و نبض بخصوص نبض‌های محیطی و ...)
- ✓ محل آنژیوگرافی مرتباً توسط پرستار مربوطه از نظر علائم خونریزی و یا کبودی کنترل می‌شود.

❖ رژیم غذایی و تغذیه

- ✓ یک تا دو ساعت بعد از آنژیوگرافی می‌توانید رژیم مایعات و سپس رژیم عادی را شروع کنید.

❖ فعالیت

- ✓ طی این مدت باید بی حرکت برروی تخت بخواهید (بسته به نظر پزشک از ۱۲-۴ ساعت).
- ✓ اگر کاتترگذاری از رگ ران صورت گرفته باشد، چند ساعت به پشت دراز بکشید و اگر از طریق رگ بازو صورت گرفته باشد، شما نیاز به دراز کشیدن ندارید.

❖ دارو

- ✓ داروها طبق دستور پزشک در زمان تعیین شده توسط پرستار به شما داده می‌شود.

دستورالعمل و راهنمای پرستاری جهت آموزش به بیمار، حین ترخیص

آنژیوگرافی

❖ رژیم غذایی و تغذیه

- ✓ از غذاهای سبک وعده‌های غذایی و با حجم کم استفاده کنید. غذا را به آهستگی خورده و کاملاً بجوید، از پر خوری پرهیز کنید و قبل از احساس سیری کامل، دست از غذا بکشید. پس از صرف غذا استراحت کنید. از غذاهای کم نمک، کم چرب و کم کالری و سرشار از گلوکز و پتاسیم استفاده نمائید.
- ✓ گوشت قرمز حاوی (کلسترول بد است، از آن به مقدار کم استفاده نمائید).
- ✓ از مصرف فرآورده‌های گوشتی فرآیند شده مانند سوسیس و کالباس تا حد امکان اجتناب کنید.
- ✓ از مصرف گوشت‌های ارگانی مانند: جگر، قلوه و مغز تا حد امکان اجتناب کنید. گوشت مرغ را به صورت آب‌پز و کبابی استفاده کنید.
- ✓ از ماهی در رژیم غذایی استفاده کنید. از سبزی‌ها و میوه‌ها زیاد استفاده کنید.
- ✓ از مایعات استفاده کنید.

❖ فعالیت

- ✓ اگر در حین فعالیت احساس گیجی و ضعف و درد قفسه سینه، تنگی نفس و خستگی داشتید و ضربان قلب شما به بیش از ۲۱ ضربه بیشتر از ضربان پایه رسید، بلافاصله فعالیت را متوقف نمایید. فعالیت را به تدریج و به آهستگی از سر بگیرید.
- ✓ از انجام فعالیت‌هایی که فشار زیادی به قلب وارد می‌کنند مثل: زورزدن هنگام اجابت مزاج، کشیدن یا بلند کردن اجسام سنگین، خودداری نمائید.
- ✓ در هنگام صبح، فعالیت را به آهستگی آغاز نمایید و برای انجام کارها عجله نکنید.
- ✓ در برنامه‌ریزی فعالیت‌های روزانه، کارهای سبک و سنگین را به طور متناوب انجام دهید و بین فعالیت‌ها دوره‌های مکرر استراحت داشته باشید و در مواقع لزوم در انجام کارها از مشارکت اعضای خانواده استفاده نمایید.
- ✓ به تدریج ورزش‌هایی مثل: پیاده‌روی، آهسته دویدن، شنا و دو چرخه‌سواری را می‌توانید به طور روزانه انجام دهید. این حرکات موزون و تکراری بهترین نوع ورزش هستند.
- ✓ بهتر است قبل از شروع ورزش و پس از پایان آن به مدت ۵-۲ دقیقه به طور آهسته راه بروید.

❖ مراقبت

- ✓ جهت استراحت، در اتاق گرم قرار گرفته و در هوای سرد آهسته‌تر راه بروید و لباس گرم بپوشید.
- ✓ بالا رفتن از پله‌های زیاد را مگر در موارد ضروری محدود کنید.
- ✓ وسایل سنگین بیش از یک کیلوگرم را به مدت یک هفته جابجا نکنید. تا یک هفته بعد از آنژیوگرافی از رانندگی خودداری کنید.
- ✓ ۲-۳ ساعت بعد از خوردن غذا فعالیت بدنی انجام ندهید.
- ✓ از دوش گرفتن با آب داغ یا سرد بلافاصله قبل و بعد از ورزش خودداری کنید.
- ✓ از حمام داغ اجتناب نمایید زیرا منجر به اتساع عروق و سرگیجه و غش و یا خونریزی محل آنژیوگرافی می‌شود.
- ✓ می‌توانید با حضور فرد دیگری در منزل به مدت ۱۱ تا ۱۵ دقیقه با آب ولرم ترجیحاً دو روز بعد از آنژیوگرافی استحمام نمایید.
- ✓ از نگه داشتن نفس در حین تغییر وضعیت در تخت و زور زدن اجتناب کنید.

❖ دارو

- ✓ داروهای تجویز شده توسط پزشک را طبق دستور و تا اتمام کامل یک دوره آن مصرف نمائید.

❖ زمان مراجعه بعدی

- ✓ در صورت کاهش تحمل فعالیت، تنگی نفس بخصوص در هنگام فعالیت، تورم و علائم عفونت زخم و گسترش کبودی به بیمارستان مراجعه نمائید.